

Även vattenrummet i den inre delen av Husarviken (B) har stora kulturmiljö- och landskapsbildsvärden. I sin yttre del är Husarviken ett smalt vattenrum, men här i den inre delen är vattenrummet bredare. Vass växer längs stranden och trädridåerna är mer omfattande utmed vikens norra sida, jämfört med den södra. En gammal lada utmed Husarvikens norra strand förstärker upplevelsen av ett historiskt landskap samtidigt som den korsande kraftledningen i viss mån försvagar upplevelsen. Förutsättningar finns att förstå och uppleva det historiska landskapet även om upplevelsen av området påverkas av det angränsande industriområdet i söder (se figur 5.1.10).

Husarvikens yttre del (C) är ett smalt vattenrum som upplevs som delvis stört av gasverksområdet, båtbyggare och båtklubb, och där den historiska kontinuiteten är bruten i dess södra del genom utfyllnader. Denna del av Husarviken bedöms ha medelstora kulturmiljö- och landskapsbildsvärden eftersom viken som helhet har stora upplevelsevärden.

Inom Fisksjöäng (D) har den historiska kontinuiteten i markanvändningen brutits genom tidigare användning som industriområde. Dagens återställda parklandskap bedöms sammantaget ha medelhöga kulturmiljö- och landskapsbildsvärden.

Det smala landskapsrummet väster om Storängskroken (E) utgör naturmark med lång historisk kontinuitet. Angränsande industrimiljö inom Storängskroken liksom trafiken på Fiskartorpsvägen påverkar dock området visuellt och genom buller i sådan omfattning att endast vissa kulturmiljö- och landskapsbildsvärden sammantaget bedöms föreligga här.

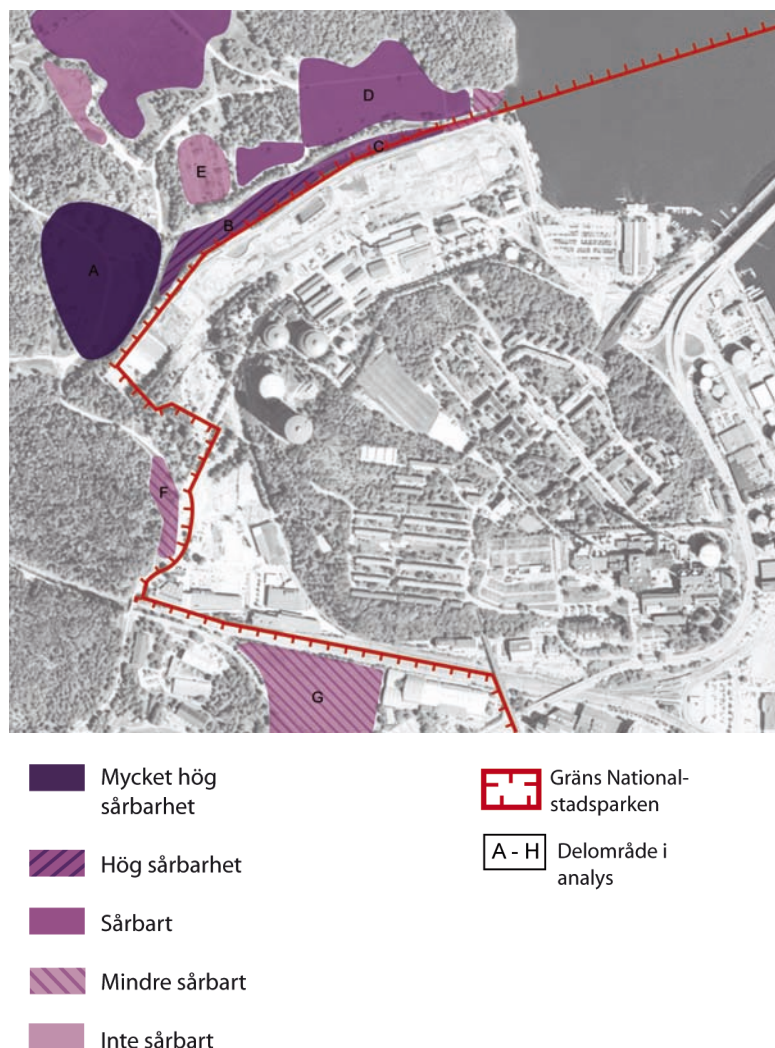
Storängsbottens (G) vidsträckt landskapsrum är påverkat av befintliga och tidigare verksamheter vilket ger området en industriell karaktär. Sammantaget bedöms området ha vissa kulturmiljö- och landskapsbildsvärden.

Figur 5.1.9 Den smala trädridån utmed Husarviken är viktig som visuell avgränsning av landskapsrummet vid Fiskartorpet. Men ridåns funktion som avgränsning är svag under den avlödade perioden av året.

Figur 5.1.10 Vy över den inre delen av Husarviken

Figur 5.1.11 Sårbarheten för förändringar i landskaps- och vattenrum inom Nationalstadsparken som gränsar till programområdet.

Av figur 5.1.11. framgår den bedömda sårbarheten för förändringar i landskaps- och vattenrum inom Nationalstadsparken som gränsar till programområdet.

Landskapsrummet vid Fiskartorpet bedöms ha mycket hög sårbarhet för förändringar i dess närhet. Dels har landskapsrummet mycket höga värden. Dels utgörs landskapsväggen mot programområdet av smala träddåer, vilka bedöms ha en låg grad av robusthet. Robustheten bedöms vara låg, dels med anledning av att små åtgärder krävs för att avlägsna träden/landskapsväggen, och dels att ridån försvinner på sikt om den inte tillåts åldras naturligt genom att nya träd tillåts växa upp som ersättning för gamla. Av samma skäl bedöms vattenrummet i inre delen av Husarviken också ha hög grad av sårbarhet för förändringar i dess närhet.

Formellt skydd av Nationalstadsparken

Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är en nationalstadspark i enlighet med 4 kap. 7 § miljöbalken. Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

En åtgärd i områden som *gränsar till* Nationalstadsparken får enligt lagstiftningen inte utsätta parkens natur- och kulturvärden för *påtaglig skada*. En åtgärd *inom* Nationalstadsparken får inte leda till uppkomst av *skada av någon betydelse*.

Konsekvensbedömning nollalternativet år 2020

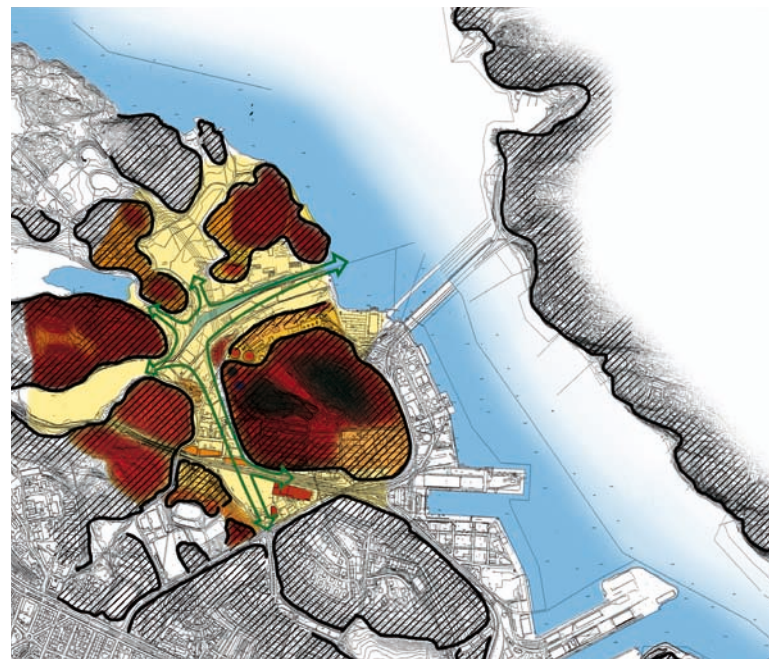
Stads- och landskapsbild

En svag positiv konsekvens av nollalternativet bedöms vara att förutsättningarna att uppleva dagens övergripande rumsliga samband delvis består. Dagens brister avseende upplevelsekväliteter och tillgänglighet (verksamhetsområdena och Ropsten) liksom fysiska samband (Hjorthagen) består, vilket bedöms vara en negativ konsekvens av nollalternativet.

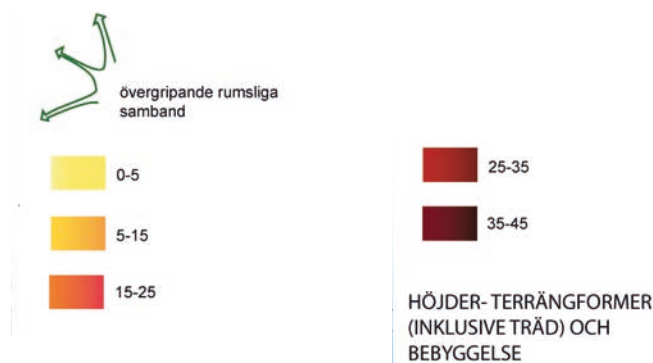
Nationalstadsparken

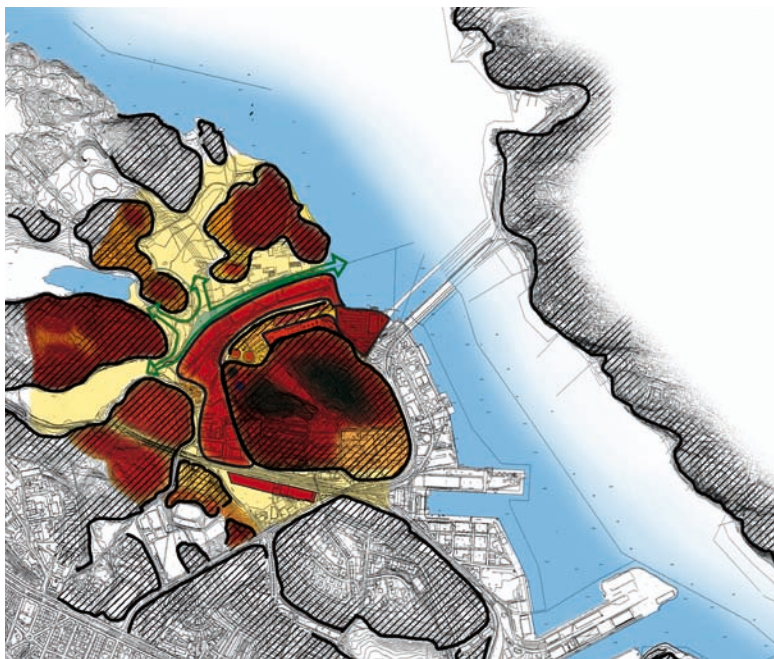
På en övergripande nivå bedöms karaktären av verksamhetsområde med gasverk, småindustrier, stormarknad, upplag m.m. som här utgjort markanvändningen de senaste decennierna i princip komma att behållas i *nollalternativet*. Här kommer således den av industri präglade miljön, som funnits under ett sekel, även fortsättningsvis att påverka upplevelsen av Nationalstadsparkens historiska landskap. Det är osäkert vilka precisa konsekvenser nollalternativet kan komma att innebära för stora delar av programområdet. Jämfört med nulägesituationen bedöms det dock som sannolikt att områdets industriella karaktär kommer att förstärkas, vilket bedöms innebära en fortsatt, och sannolikt också förstärkt, negativ påverkan på kulturmiljö- och landskapsbildsvärden inom Nationalstadsparken.

För landskapsrummen Fiskartorpet (A), inre och yttre delen av Husarviken (B, C) samt Fisksjöäng (D) görs bedömningen att ovan beskrivna negativa påverkan sammantaget medför bestående negativa konsekvenser av någon betydelse (se figur 5.1.9). För landskapsrummet väster om Storängskroken (F) och Storängsbotten (G) görs bedömningen att nollalternativet medför försumbara negativa konsekvenser eftersom områdena redan varit ianspråktaga för verksamheter (se figur 5.1.19).

Figur 5.1.12 Illustration över landskapets befintliga topografiska förhållande på strukturnivå (SWECO FFNS, baserat på illustration av Andersson & Jönsson ur Landskapsutredning Hjorthagen m.m. 2002)

Figur 5.1.13 Illustration över programförslagets konsekvenser på landskapets övergripande topografiska förhållande och samband (SWECO FFNS, baserat på illustration av Andersson & Jönsson, Landskapsutredning Hjorthagen m.m. 2002).

Konsekvensbedömning programförslaget år 2020

Stads- och landskapsbild

Programförslaget innebär att övergripande landskapssamband kommer att försvagas. Sedd från omgivningen kommer föreslagen bebyggelse inom Storängsbotten och Storängskroken att försvaga upplevelsen av dalstråkets övergripande landskapssamband. Föreslagen bebyggelse inom Husarvikens dalgång bedöms i den östra delen jämfört med nuläget delvis komma att störa möjligheterna att uppleva dalgången som en helhet respektive förstå landskapets strukturella uppbyggnad (se figur 5.1.13). Programförslaget bedöms därför på en övergripande nivå att medföra måttliga negativa konsekvenser.

Omvandlingen av dagens industriområden bedöms på lokal nivå medföra positiva konsekvenser för stads- och landskapsbilden utanför Nationalstadsparken. Förslaget kommer att öka de upplevelsemässiga kvaliteterna inom Storängskroken, Storängsbotten och inom Gasverksområdet vilka alla idag har en stark industriell karaktär. Programförslaget innebär också att det idag instängslade Gasverksområdet öppnas vilket ger fler människor möjligheter att uppleva områdets vackra bebyggelse. Längs Husarviken och Lilla Värtans stränder föreslås nya vistelsemiljöer och rörelsestråk som kommer att ge upplevelsekvaliteter åt såväl boende i området som människor som rör sig genom området.

Programförslaget innebär att Hjorthagen fysiska samband med den övriga staden ökar, vilket också bedöms medföra positiva konsekvenser. Den branta terrängen liksom hänsyn till områdets karaktärsfulla bebyggelse och befintliga viktiga siktstråk respektive utblickar innebär att det krävs noggranna studier för att ny bebyggelse ska kunna passas in i landskapet kring Hjorthagen. Angående konsekvenserna ur kulturmiljösynpunkt, se avsnitt 5.2.

Figur 5.1.14 Vy vid Fiskartorpet sett från Fiskartorpvägen mot söder, nuläge.

Figur 5.1.15 Vy vid Fiskartorpet sett från Fiskartorpvägen mot söder, med programförslag.